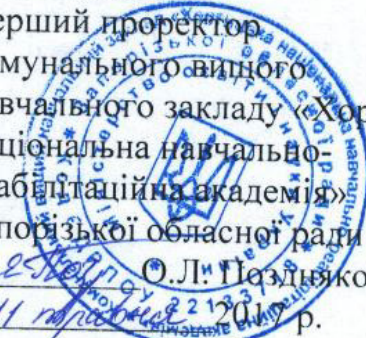

КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Кафедра природничо-наукових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
комунального вищого
навчального закладу «Хортицька
національна навчально-
реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

О.Л. Позднякова
11 вересня 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(ЗП 1.1.14) Туризмознавство

галузь знань 24 Сфера обслуговування

спеціальність 242 Туризм

Рівень освіти перший (бакалаврський)

2016–2017 навчальний рік

Робоча програма «Туризмознавство» для студентів факультету мистецтва та дизайну першого (бакалаврського) рівня спеціальності 242 «Туризм»

Розробники: Камушков Олександр Сергійович, доцент кафедри природничо-наукових дисциплін, кандидат економічних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри природничо-наукових дисциплін факультету мистецтва та дизайну

Протокол від 11 травня 2017 року № 12

Завідувач кафедри
природничо-наукових дисциплін

І.Ю.Антоненко

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	денна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 24 Сфера обслуговування (шифр і назва)	Нормативна	
	спеціальність 242 Туризм	Семестр	2-й
Модулів – 2	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Аудиторні години: 60 год	
Змістових модулів – 2		Лекції: 30 год.	Практичні, семінарські: 30 год.
Загальна кількість годин – 120			Лабораторні: год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4		Самостійна робота 60 год.	
		ІНДЗ: год	
		Вид контролю: залік	

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета навчального курсу: Метою даного курсу є вивчення наукових основ туризмознавства, формування у студентів знань, умінь і навичок в галузі туризмознавства, формування умов для здійснення оцінки туристичних ресурсів, функцій туризму та передумов здійснення туристичної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомлення студентів з основними поняттями та дефініціями туризму;
- розкриття історичних особливостей та сучасного стану розвитку туристичного господарства, умов діяльності туристичних підприємств (фірм);
- опанувати комплекс знань по основам туризмознавства;
- вивчити основні теоретичні положення дисципліни;
- вироблення навичок вибору нових форм та методів здійснення туристичної діяльності при створенні цілісної, ефективної та гнучкої системи управління в рекреаційній сфері в умовах розвитку ринкової економіки;
- формування у студентів знань та навичок, необхідних для організації туристичної діяльності, створення та організації роботи туристичного підприємства (туроператора, турагенства).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- понятійний апарат в сфері туризму;
- функції туризму та фактори його розвитку;
- основні види туризму, турів, типів туристів та класів туристичного обслуговування;
- засади світової туристичної політики;
- правове регулювання туристичної політики України.

вміти:

- володіти основами організації туристичного бізнесу, адміністративно-управлінського механізму регулювання господарської діяльності в сфері туризму;
- застосовувати складові механізму управління туристичною сферою з максимальним результатом;
- застосовувати нові форми та методи обслуговування в туризмі при формуванні тривалих міждержавних та внутрішніх зв'язків;
- розробляти та обґрунтовувати основні напрями удосконалення та підвищення ефективності організації роботи суб'єктів туристичної індустрії;
- сформулювати концепцію створення та забезпечення роботи туристичного підприємства.

Згідно з вимогами освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми студенти повинні досягнути таких результатів навчання (компетентностей):

- навчально-пізнавальні компетенції (здатність використовувати основні дефініції та положення «Туризмознавство» у професійній діяльності);
- інформаційні компетенції (володіти основними методами, способами та засобами отримання, зберігання та оприлюднення інформації, мати навички роботи з комп'ютером як засобом забезпечення інформацією у туристичній діяльності, здатність працювати у глобальній комп'ютерній мережі);
- організаційно-управлінські (здатність використовувати нормативні документи по якості, стандартизації та сертифікації в туристичній індустрії);
- економічні компетенції (здатність самостійно знаходити та використовувати різні джерела інформації в процесі проектування туристичного продукту, здатність обробляти та інтерпретувати дані, необхідні здійснення проектної діяльності у туризмі);
- загальнонаукові компетенції (здатність застосовувати інноваційні технології у туристичній діяльності, а також здатність знаходити, аналізувати та опрацьовувати науково-технічну інформацію у галузі туристичної діяльності з використанням інформаційно-комунікативних технологій).

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. Туризм як вид господарської діяльності

Тема 1. Функції туризму, умови та фактори його розвитку

Туризм як сфера господарської діяльності. Туризм як вид соціокультурної та рекреаційної діяльності. Третинний сектор економіки. Поняття туристичної послуги, її соціально-економічна характеристика. Значення сфери послуг та її складової частини – туризму в структурі народного господарства країни. Роль та місце туризму в сучасному суспільстві. Соціально-економічні проблеми розвитку туризму в суспільстві. Туристична економіка.

Основні поняття та визначення в туризмі: турист, туризм, туристична діяльність, туристична та паратуристична інфраструктура, туристична індустрія, туристичні ресурси, суб'єкт туристичної діяльності.

Функції туризму в суспільстві: оздоровча (рекреаційна), виховна, політична, економічна, екологічна, холистична, господарсько-економічна функція туризму.

Умови розвитку туризму: природно-географічні, історико-політичні, соціально-економічні, демографічні. Зовнішні та внутрішні умови та фактори розвитку туризму. Фактори залучення (що спонукають до подорожі) та фактори розподілу і диференціації попиту (що впливають на вибір місця подорожі).

Туристичний продукт та його складові: туристичні послуги, туристичні товари, антропологічні умови та ресурси. Специфічні особливості туристичного продукту як товару.

Тема 2. Організація ринку туристичних послуг

Сегментація ринку туристичних послуг. Види туристичних послуг та їх функціональна класифікація. Організація послуг комунікацій, організація послуг розміщення, організація послуг харчування, організація рекреаційних послуг. Просторова структура триступеневої організації послуг; соціальна структура ядрово-мережної організації послуг.

Соціально-економічне значення сфери послуг. Міжнародна система послуг. Способи постачання послуг. Специфіка виробництва та постачання послуг.

Споживачі й виробники туристичних послуг. Туристичне посередництво. Туристичний консорціум та корпорація.

Ресурси туризму. Види ресурсів та їх цінність.

Мотивація та потреби споживачів (туристів). Попит на туристичні послуги та специфіка його формування. Мотивація подорожей. Попит на міжнародному туристичному ринку. Споживчі вимоги до якості туристичних послуг.

Тема 3. Класифікації в туризмі

Класифікація туризму за різними ознаками класифікації: за спрямованістю туристичних потоків; за охопленням території; за терміном подорожі; за сезонністю; за ступенем організованості; за демографічним та соціальним складом учасників подорожі; за формою організації подорожі та обслуговування; за засобом пересування; за метою подорожі. Значення туризму за видами.

Класифікація туризму за формами: групові та індивідуальні подорожі.

Класифікація маршрутів та турів за територіальною ознакою, за вибором засобів пересування, за сезонністю, за тривалістю, за змістом програм, за складом учасників подорожі, за формою організації подорожі, за побудовою траси маршруту.

Класифікація туристичного обслуговування.

Класифікація туристичних підприємств. Види підприємств – туроператорів та турагентів.

Типи туристів та ознаки їх класифікації.

Тема 4. Міжнародні, регіональні та національні показники розвитку сфери туризму

Статистика туризму: методологія розрахунків та показники розвитку міжнародного туризму. Терміни «турист», «відвідувач», «подорожани». Основні показники, які включені в статистику туризму.

Рекомендації ВТО по метрологічній структурі туризму.

Проблеми обліку туристичних витрат та розрахунок мультиплікативного ефекту туризму.

Сталий розвиток туризму та дестинацій. Міжнародні документи, які обумовлюють перспективи розвитку туристичної сфери в світі.

Туристичне господарство країни. Геопросторова модель туризму.

Змістовий модуль 2. Формування туристичної політики України

Тема 5. Історичні передумови виникнення та розвитку туристичної системи України

Питання періодизації історії світового туризму та історичні передумови його виникнення. Подорожі в Стародавньому світі та Середньовічній Європі. Визначні мандрівники минулого та епоха великих відкриттів. Соціально-економічні передумови сучасного етапу розвитку туризму. Перші організовані туристичні подорожі в світі. Історія виникнення туристично-екскурсійної справи.

Початок туристичної справи в Росії та Україні. Розвиток туризму в СРСР у 20-60-ті роки ХХ сторіччя. Загальна характеристика стану туристичної індустрії СРСР в 70-80-ті роки. Загальна характеристика стану туристичної індустрії СРСР в 70-80-ті роки: БММТ «Супутник», ВАТ «Інтурист» та Всесоюзної центральної Рада по туризму та екскурсіям.

Характеристика розвитку туризму в світі на сучасному етапі. Транснаціоналізація готельно-туристичного бізнесу.

Міжнародні туристичні організації та їх роль в проведенні світової (регіональної) туристичної політики. Показники стану та перспективи розвитку туризму в світі, їх динаміка. Міжнародне співробітництво в галузі туризму.

Тема 6. Світова туристична політика та роль ВТО у її формуванні

Туристична політика: визначення та класифікація.

Світова туристична політика та роль міжнародних організацій в її формуванні, регулюванні.

Всесвітня туристична організація: структура, роль та значення у формуванні міжнародних туристичних обмінів. Комітети та комісії ВТО: їх функції, завдання.

Туристичні прибуття: їх структура. Формування туристичного балансу країни. Країни активного та пасивного туризму.

Формування міжнародних контактів та міжнаціональної туристичної політики. Міжнародні організації: загальні, спеціальні, регіональні та інші.

Інтеграційні та глобалізаційні процеси в туризмі. Міжнародна інтеграція в туризмі. Формування та роль транснаціональних корпорацій у сфері туризму.

Тема 7. Туристична політика України на сучасному етапі

Структура управління туристичною сферою в Україні. Завдання та функції Державного агентства з туризму та курортів Міністерства інфраструктури України. Міністерство курортів і туризму АР Крим: функції та завдання. Документи, які регулюють діяльність виконавчих органів в галузі туризму.

Установи та організації управління туризмом в Україні. Їх основні функції та завдання. Недержавні громадські організації та їх місце в регулюванні та розвитку туристичної сфери.

Сучасний стан та перспективи розвитку туризму в Україні. Показники, які характеризують стан туристичного ринку, кількість туристів та екскурсантів за регіонами, районами, містами та курортами.

Державні, національні програми розвитку основних туристичних дестинацій. Законодавчі та підзаконні акти розвитку окремих туристичних дестинацій.

Державна програма розвитку туризму. Програми розвитку окремих видів туризму. Місцеві та регіональні туристичні програми та концепції.

Тема 8. Механізм державного регулювання туризму

Організаційно-правовий механізм регулювання туристичної діяльності. Туристичне законодавство. ЗУ «Про туризм»: положення, статті, регулювання.

Соціальний механізм регулювання. Соціальне значення туризму. Соціальні пільги та туризм. Досвід міжнародних країн у формуванні туристичних пакетів та програм для різних соціальних груп.

Економічний механізм регулювання. Економічне значення туризму та його внесок в державний, місцевий бюджет. Податкові державні та місцеві пільги щодо розбудови туристичної інфраструктури.

Екологічний механізм регулювання. Екологічний туризм та геологістика природних ресурсів країни.

Транскордонне співробітництво та стимулювання міжнародних обмінів в прикордонних зонах (коридорах).

Тема 9. Порядок ліцензування туристичної діяльності та сертифікації туристичних послуг

Ліцензування в туризмі. Види туристичної діяльності, що підлягає ліцензуванню. Ліцензійні умови та правила їх виконання. Вимоги до матеріально-технічної бази, кадрового складу та інші умови забезпечення ліцензійних умов.

Сертифікація та стандартизація сфери складових індустрії туризму (за видами туристичних підприємств, за складовими туристичної сфери).

Порядок надання туристичних послуг. Регіональні та місцеві правила та інструкції.

Порядок проведення екскурсійної діяльності. Порядок надання дозволів на туристичний супровід. Кваліфікаційні вимоги до екскурсиводів.

Ліцензування та сертифікація транспортних перевезень. Правила ліцензування автотранспортних перевезень, сертифікації маршрутів.

Сертифікація закладів готельного господарства та ресторанного бізнесу. Державні стандарти та правила сертифікації засобів готельного господарства.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем змістових модулів	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль I. Туризм як вид господарської діяльності						
1. Функції туризму, умови та фактори його розвитку	12	3	3	-	-	6
2. Організація ринку туристичних послуг	12	3	3	-	-	6
3. Класифікації в туризмі	12	3	3	-	-	6
4. Міжнародні, регіональні та національні показники розвитку сфери туризму	12	3	3	-	-	6
Разом за змістовим модулем 1	48	12	12	-	-	24
Змістовий модуль II. Формування туристичної політики України						
5. Історичні передумови виникнення та розвитку туристичної системи України	12	3	3	-	-	6
6. Світова туристична політика та роль ВТО у її формуванні	12	3	3	-	-	6
7. Туристична політика України на сучасному етапі	16	4	4	-	-	8
8. Механізм державного регулювання туризму	16	4	4	-	-	8
9. Порядок ліцензування туристичної діяльності та сертифікації туристичних послуг	16	4	4	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	72	18	18	-	-	36
Усього	120	30	30	-	-	60

3. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	2	3	
1	1	Основні поняття та визначення в туризмі	3
2	2	Ринок туристичних послуг	3
3	3	Класифікації у туризмі	3
4	4	Показники розвитку сфери туризму. Статистика туризму	3
5	5	Історія виникнення туристично-екскурсійної справи	3
6	8	Особливості механізму державного регулювання туризму України на сучасному етапі	3
7	8	Організаційні засади створення і діяльності туристичного підприємства	4
8	9	Порядок ліцензування туристичної діяльності та сертифікації туристичних послуг	4
9	9	Ділова гра «Взаємодія туристичних підприємств з органами державного регулювання туристичної діяльності і постачальниками послуг»	4
		Усього	30

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	2	3	4
1	1	Інформаційні технології та їх застосування в туризмі Об'єкти світової природної спадщини ЮНЕСКО в Україні	3
2	1	Науково-технічний прогрес та його вплив на розвиток туризму Перспектива і можливості розвитку різних видів міжнародного туризму в Україні	3
3	2	Міжнародні туристичні організації Механізм державного регулювання туризму	3
4	2	Життєвий цикл дестинацій Міжнародне співробітництво в галузі туризму	3
5	3	Характеристика розвитку туризму в світі на сучасному етапі Туристична політика: визначення та класифікація	3
6	3	Соціальний механізм управління туризмом, економічний та екологічний механізм регулювання туризму в Україні Державна програма розвитку туризму в Запорізькій області	3
7	4	Права і обов'язки туристів і екскурсантів Транскордонне та міжнародне співробітництво в галузі туризму	3
8	4	Види туристських підприємств і їх особливості Правила користування готелями та аналогічними засобами розміщення	3
9	5	Ліцензування та сертифікація транспортних перевезень Історія створення міжнародних туристичних організацій	3
10	5	Державна статистична звітність Визначні мандрівники минулого та сучасності	3
11	6	Анкетування Геопросторова модель туризму	3
12	7	Класифікація турів за побудовою траси маршруту Інноваційні типи турів	3
13	8	Класифікація турів за соціальним складом учасників подорожі Класи туристського обслуговування	4
14	8	Класифікація маршрутів Туристичний консорціум та корпорація	4
15	9	Ресурси туризму, їх види та цінність Фактори спонукання туристів до подорожі. Холістична функція туризму	8
16	9	Типи туристів та їх класифікація. Державні стандарти України	8
		Усього	60

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Для виконання індивідуального завдання студент повинен написати реферат на дві теми.

Теми:

5. Поняття туристичної послуги, її соціально-економічна характеристика.
6. Значення сфери послуг та її складової частини – туризму в структурі народного господарства країни.
7. Роль та місце туризму в сучасному суспільстві.
8. Соціально-економічні проблеми розвитку туризму в суспільстві.
9. Організація послуг комунікацій, організація послуг розміщення, організація послуг харчування, організація рекреаційних послуг.
10. Просторова структура триступеневої організації послуг; соціальна структура ядрово-мережної організації послуг.
11. Класифікація туризму за формами: групові та індивідуальні подорожі.
12. Класифікація маршрутів та турів за територіальною ознакою, за вибором засобів пересування, за сезонністю, за тривалістю, за змістом програм, за складом учасників подорожі, за формою організації подорожі, за побудовою траси маршруту.
13. Класифікація туристичного обслуговування.
14. Класифікація туристичних підприємств.
15. Види підприємств – туроператорів та турагентів.
16. Типи туристів та ознаки їх класифікації.
17. Проблеми обліку туристичних витрат та розрахунок мультиплікативного ефекту туризму.
18. Сталий розвиток туризму та дестинацій.
19. Міжнародні документи, які обумовлюють перспективи розвитку туристичної сфери в світі.
20. Характеристика розвитку туризму в світі на сучасному етапі.
21. Транснаціоналізація готельно-туристичного бізнесу.
22. Туристичні прибуття: їх структура.
23. Формування туристичного балансу країни.
24. Країни активного та пасивного туризму.
25. Формування міжнародних контактів та міжнаціональної туристичної політики.
26. Міжнародні організації: загальні, спеціальні, регіональні та інші.
27. Сучасний стан та перспективи розвитку туризму в Україні.
28. Показники, які характеризують стан туристичного ринку, кількість туристів та екскурсантів за регіонами, районами, містами та курортами.
29. Економічний механізм регулювання.
30. Економічне значення туризму та його внесок в державний, місцевий бюджет.
31. Податкові державні та місцеві пільги щодо розбудови туристичної інфраструктури.
32. Сертифікація та стандартизація сфери складових індустрії туризму (за видами туристичних підприємств, за складовими туристичної сфери).
33. Порядок надання туристичних послуг.
34. Регіональні та місцеві правила та інструкції.
35. Порядок проведення екскурсійної діяльності.
36. Порядок надання дозволів на туристичний супровід.
37. Кваліфікаційні вимоги до екскурсоводів.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Фронтальна контролююча бесіда, індивідуальне усне опитування, модульна контрольна робота, залік.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Кількість балів	ЗМ 1				ЗМ 2				
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9
Лекції (10б)		1	2	1	2		1	1	2
Практичні заняття (40б)	4	5	4	5	4	5	4	5	4
Самостійна робота (10 б)	2		2			2		2	2
Поточний модульний контроль (40)	20				20				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою академії	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	82 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 81 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

- Бабарицька В. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: навчальний посібник/ В Бабарицька, О. Малиновська. - 2-ге вид., перероб. та доп. - К.: Альтерпрес, 2008. - 288 с. - (Бібліотека професійного менеджера)
- Кифяк В.Ф. Організація туризму: Навчальний посібник/ В.Ф. Кифяк; В. Ф. Кияк. - Чернівці: Книги - XXI, 2008. - 344 с
- Кляп М.П. Сучасні різновиди туризму: навчальний посібник/ М. П. Кляп, Ф. Ф. Шандор. - К.: Знання, 2011. - 334 с.. - (Вища освіта XXI століття)
- Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник/ М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. - К.: Знання, 2008. - 661 с.
- Мальська М.П. Організація туристичного обслуговування: підручник/ М. П. Мальська, В. В. Худо, Ю. С. Занько. - К.: Знання, 2011. - 275 с.
- Михайліченко Г.І. Організація туризму: Опорний конспект лекцій. Ч.2. Організація маршрутів та турів/ Г. І. Михайліченко. - К.: КНТЕУ, 2011. - 141 с.
- Михайліченко Г.І. Основи туризмознавства: опорний конспект лекцій: навчально-методичне видання/ Г.І. Михайліченко; С. В. Мельниченко, Н. І. Ведмідь. - К.: КНТЕУ, 2011. - 76 с.
- Устименко Л.М. Основи туризмознавства: навчальний посібник/ Л. М. Устименко. - 2-ге вид., перероб. і доп.. - К.: Альтерпрес, 2011. - 345 с.. - (Бібліотека професійного менеджера)

9. Холловой Дж. К. Туристический бизнес/ Дж. К. Холловой, Н. Тейлор ; пер. с 7-го англ. изд. Т. А. Черной, А. А. Кожевниковой. - 7-изд.. - К.: Знання, 2007. - 798 с.: ил.
10. Чорненька Н. Організація туристичної індустрії: навчальний посібник/ Н. Чорненька. - 3-тє вид., доп. і перероб. - К.: Атіка, 2009. - 392 с.

ДОДАТКОВА:

1. Александрова А.Ю. Международный туризм: Учебник.– М.: Аспект Пресс, 2004. - 470 с.
2. Биржаков М.Б. Введение в туризм: Учебник. – Изд-ние 9-е, переработаное и дополненное. – СПб: Герда, – 2007. – 576 с.
3. Воронкова Л.П. История туризма и гостеприимства: Учебное пособие. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2004. – 304 с.
4. Ільїна О.В. Туризм. Рекреаційна географія: Поняття і терміни. - Луцьк: Терен, 2004. - 104 с.
5. Квартальнов В. А.Туризм. 2-е изд., перераб. М.: Финансы и статистика, 2006. - 336 с.
6. Квартальнов В.А. Теория и практика туризма. М.: Финансы и статистика, 2003. – 672 с.
7. Крачило М.П. Основы туризмоведения. - К.: Вища школа, 1980. – 117 с.
8. Любіцева О.О., Бабрицька В.К. Туризмознавство: Вступ до фаху: підручник. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 335 с.
9. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 424 с.
10. Основы туристской деятельности: Учебник /Г.И Зорина, Е.Н.Ильина, Е.В.Мошняга и др.; Сост. Е.Н.Ильина. - М.: Советский спорт 2003. – 200 с.
11. Сокол Т.Г. Організація туристичної діяльності в Україні : навч. посібник. - К.: Рокор, 2001.
12. Сокол Т.Г. Основы туристичної діяльності: підручник. - К. : Грамота, 2006. – 264 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. Понимание туризма: Базовый глоссарий [Электронный ресурс] – Режим доступа:http://www.unwto.org/pdf/Understanding_Tourism-BasicGlossary_RU.pdf
2. World Tourism Organization UNWTO: [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www2.unwto.org/>
3. International Recommendations for Tourism Statistics 2008 (IRTS 2008): [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://statistics.unwto.org/en/content/conceptual-framework-tourism-statistics-international-recommendations-tourism-statistics-200>
4. Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework (TSA:RMF 2008): [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://statistics.unwto.org/en/content/conceptual-framework-tsa-tourism-satellite-account-recommended-methodological-framework-tsar>
5. Державне агентство з туризму та курортів: [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.tourism.gov.ua/ua/>